

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind crearea și utilizarea sistemului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare

Organele care au înaintat propuneri sau obiecții	Nr.	Conținutul obiecțiilor sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
Avizare și consultare publică			
Agencia Națională pentru Sănătate Publică	1.	<p>Cu referire la scrisoarea Dvs., în vederea „aprobării regulamentului privind crearea și utilizarea sistemului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare” specialiștii Agenției Naționale pentru Sănătate Publică au evaluat subiectul expus în textul scrisorii adresate și materiale conexe, și Vă putem afirma că salutăm această inițiativă. Totodată, procedeul de bruijaj tehnic reprezintă utilizarea altor stații și echipamente care emit la rândul său radiații electromagnetice, în diferite benzi de frecvențe, cu puterea necesară respectivă după caz, iar aceste instalații, trebuie să fie plasate strict în conformitate cu „Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz”, expus în Hotărârea de Guvern Nr. 563 din 07-08-2024. Specialiștii Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, ar trebui să posede dreptul de evaluare și control a acțiunii acestor instalații și sisteme asupra statusului sănătății publice, inclusiv să participe la concluzionarea preventivă a puterilor și direcționării instalațiilor în baza de proiecte de calcul efectuate în conformitate cu regulamentul deja menționat care face referință la standardul ISO SM EN 62232:2023.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Având în vedere că proiectul Regulamentului are drept scop protejarea sănătății publice împotriva câmpurilor electromagnetice, și în temeiul pct. 6 din Regulament, ANSP are dreptul de evaluare și control al parametrilor tehnici, inclusiv participarea la avizarea proiectelor de instalare a echipamentelor, în conformitate cu <i>Hotărârea Guvernului nr. 563/2024</i> și standardul ISO SM EN 62232:2023.</p> <p>De asemenea, detaliile referitoare la aspectele invocate în aviz urmează a fi reglementate în Conceptul tehnic al Sistemului.</p>
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și	2.	<p>Capitolul II, pct. 5 se propune de a fi expus în următoarea redacție: “Sistemul va fi creat în conformitate cu conceptul tehnic al acestuia, elaborat și aprobat de către Guvern, în coordonare cu Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Administrația Națională a Penitenciarelor (în</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>

<p>Tehnologia Informației</p>	<p><i>continuare – ANP), Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare – ANRCETI), Agenția Națională pentru Sănătate Publică (în continuare – ANSP) și furnizorii de rețele publice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.”.</i></p> <p>Elaborarea documentației tehnice, importul echipamentelor radio specializate – în condițiile prevăzute la Capitolul I, pct. 2, sbpct. 2) din HG nr. 34/2019, punerea în funcțiune și gestionarea rețelelor de comunicații speciale cad sub incidența prevederilor art. 1 alin. (3) din Legea nr. 241/2007 privind comunicațiile electronice (valabil până la 01.01.2026), iar după această dată, conform art. 1 alin. (5) din Legea nr. 72/2025.</p> <p>Ținem să menționăm că elaborarea actelor de reglementare ce ar viza rețele destinate pentru asigurarea necesităților apărării și securității naționale și ordinii publice excedă atribuțiile și competențele ANRCETI stabilite de către legislația în vigoare. Potrivit acestor acte normative, crearea și funcționarea rețelelor speciale se reglementează de către Guvern.</p> <p>Reieșind din prevederile proiectului, conform principiilor buneii guvernări și separării funcțiilor (reglementare, execuție și supraveghere), o autoritate de reglementare independentă nu ar trebui să fie autoarea unui proiect tehnic a unui sistem pe care ar putea fi chemată ulterior să îl evalueze sau controleze.</p> <p>În acest sens, se solicită transferul sarcinii de proiectare către entități tehnice specializate, cu participarea ANRCETI doar cu rol consultativ de specialitate cu furnizarea de expertiză punctuală în vederea validării conformității Sistemului cu cadrul de reglementare ce vizează spectrul de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală.</p>	
3.	<p>Capitolul III, pct.9, după sintagma “ANRCETI” se propune de a fi completat cu sintagma „<i>furnizorii de rețele publice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului</i>”. În vederea asigurării conlucrării eficiente și prompte dintre ANP și furnizori, în</p>	<p>Se acceptă</p>

		scopul diminuării riscurilor de creare a interferențelor, se propune ca ANP să notifice în prealabil furnizorii de servicii cu privire la punerea în funcțiune a dispozitivelor de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor.	
	4.	<p>Capitolul III, pct. 11 se propune de a fi expus în următoarea redacție <i>„Dacă funcționarea Sistemului cauzează interferențe dăunătoare rețelelor de comunicații electronice autorizate în zonele din afara perimetrului instituțiilor penitenciare, ANP va întreprinde neîntârziat toate măsurile necesare pentru înlăturarea acestora, în baza prescripțiilor emise de ANRCETI, sau la sesizarea parvenită din partea furnizorilor de rețele publice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului. Măsurile pot include diminuarea puterii de emisie, modificarea diagramei de directivitate a antenelor sau a altor caracteristici tehnice, modificarea amplasamentului sau sistarea emisiei elementelor Sistemului care au constituit sursa interferențelor respective, până la înlăturarea acestora.”</i></p> <p>Având în vedere importanța rețelelor de comunicații, inclusiv pentru furnizarea serviciilor critice și de urgență, este oportună instituirea unui mecanism ce ar permite înlăturarea cât mai operativă a cazurilor de interferențe prejudiciabile.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pct. 11 a fost redactat, ținându-se cont de propunerile MDED și Moldcell (pct. 22 și 28 din prezenta sinteză).</p>
	5.	<p>La Capitolul III, după pct. 12, se propune adăugarea unui nou punct în următoarea redacție:</p> <p><i>“13. În cazul în care, ca urmare a implementării de către ANP a soluțiilor tehnice prevăzute pentru funcționarea Sistemului, se constată în mod repetat apariția unor cazuri de interferențe prejudiciabile, care afectează calitatea serviciilor furnizate de titularii de drepturi de utilizare a frecvențelor radio, vor fi executate acțiunile necesare în vederea revizuirii condițiilor tehnice de utilizare stabilite în Conceptul tehnic al Sistemului.”</i></p>	<p>Se acceptă</p>
I.M. „Orange Moldova” S.A.	6.	Referitor la acest subiect, tinem sa mentionam ca sistemele de bruier, care se intentioneaza a fi utilizate, vor impacta performantele retelelor operatorilor, in primul rind daca vor bruia tot spectrul	<p>Precizare</p> <p>Regulamentul conține prevederi care impun condiția de funcționare a</p>

		<p>disponibil al operatorilor, in special partea UL (Uplink), ceea ce va afecta calitatea serviciilor clientilor aflati in zona de acoperire a unei cellule. In special daca penitenciarele se afla in zona localitatilor, atunci toti clientii deserviti din aceasta zona vor avea de suferit.</p> <p>In cazul in care va fi bruiat DL (Downlink), problema care va aparea va fi generata de catre utilizatori care vor mari puterea de emisie ale dispozitivelor lor, pentru a putea ajunge la statiile de baza, ceea ce la rindul lor, va mari nivelul de interferenta.</p> <p>Este foarte teoretica specificarea in perimetrul institutiei, deoarece site-ul X nu acopera doar acea zona, iar nivelul de interferenta va afecta receptia statiei de baza.</p> <p>Solutii mai putin offensive pentru operatori ar fi implementarea unor solutii locale de acoperire, dar considera costuri suplimentare si riscuri ce tine de securitatea echipamentelor, inclusive deservirea lui.</p> <p>In cazul in care nu se implementeaza solutii locale, atunci ANRCETI ar trebui sa se implice in a defini niste reguli ce tine de performantele retelei in zonele date si utilizarea sistemelor de bruiaj pe perioade foarte scurte. Operatorii ar trebui sa aiba timp pentru a anunta clientii din zona despre posibilele degradari ale calitatii retelei.</p>	<p>Sistemului strict în perimetrul penitenciarelor și obligativitatea de a evita interferențele prejudiciabile asupra rețelelor autorizate în afara penitenciarelor (pct. 7.1, 8.1, 10, 11 și 13). Totodată, proiectul prevede că în cazul apariției interferențelor, ANP are obligația de a lua măsuri imediate pentru remediere, în cooperare cu ANRCETI și furnizorii de rețele.</p> <p>De asemenea, propunerile înaintate în aviz urmează a fi analizate la etapa elaborării Conceptului tehnic al Sistemului.</p>
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă și ÎS „Moldatsa”	7.	<p>Pe segmentul de competență funcțională, comunică, lipsa obiecțiilor conceptuale.</p> <p>Totodată, din perspectiva cerințelor de tehnică-normativă, recomandăm următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în clauza de adoptare a proiectului de hotărâre, denumirea Codului de executare se va completa cu sintagma „<i>al Republicii Moldova</i>”, iar în sursa de publicare se va menționa „<i>Republicat în</i>”; 	Se acceptă
	8.	<ul style="list-style-type: none"> - prin prisma unicității Regulamentului propus spre aprobare, la pct.1, cuvintele „<i>conform anexei</i>” se vor substitui cu textul „(se <i>anexează</i>)”, iar parafa de aprobare a proiectului Regulamentului va avea următorul cuprins: „<i>Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. / </i>”; 	Se acceptă

	9.	- la pct.5 din proiectul Regulamentului, se va revedea în ce măsură <i>ANRCETI urmează a aproba conceptul tehnic al sistemului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor</i> , în condițiile în care înțelegem că, conceptul tehnic, inclusiv și în acest caz, reprezintă o descriere detaliată a unei soluții tehnico-informaționale, care cuprinde obiective, principii, algoritmi automatizați, caracteristici funcționale, arhitectură etc., iar potrivit art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, acest <i>concept se aprobă de Guvern</i> .	Se acceptă Textul a fost redactat ținându-se cont și de propunerile altor autorități la acest subiect.
Ministerul Afacerilor Interne	10.	Pentru a asigura aplicarea unitară eficientă și controlabilă a prevederilor Regulamentului privind crearea și utilizarea sistemului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare (în continuare – Regulament) este necesară desemnarea unei instituții responsabile pentru monitorizarea implementării acestuia. Astfel, se recomandă completarea proiectului cu un nou punct care să prevadă expres care instituție va asigura monitorizarea și evaluarea aplicării Regulamentului.	Nu se acceptă Din conținutul proiectului rezultă cu claritate că implementarea acestuia va fi în sarcina ANP. Totodată, monitorizarea și evaluarea procesului de implementare se va efectua de către MJ (ANP) ANRCETI, ANSP în dependență de domeniul de activitate al acestora. Aceste aspecte rezultă atât din conținutul prezentului proiect, cât și din actele normative care reglementează domeniile de activitate ale autorităților menționate.
	11.	Se consideră oportună completarea pct. 3 din Regulament cu textul „, , precum și a internetului și aplicațiilor mobile (browser, rețele sociale, web banking etc.)”, pentru a asigura coerența și claritatea normei, dar și eficiența măsurilor prevăzute, întrucât principalele riscuri actuale sunt asociate în mod direct cu accesul la internet.	Se acceptă parțial Punctul urmează a fi completat doar cu cuvântul „internet” deoarece, sistarea legăturii internet exclude, în esență, utilizarea oricăror conexiuni în extern ce țin de browser, rețele sociale, web banking accesate prin aplicații mobile.
	12.	Pe tot parcursul Regulamentului (pct. 5, 7 și 10), precum și al notei de fundamentare, autorul face referire la Conceptul tehnic al Sistemului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor (în continuare – Conceptul tehnic al Sistemului),	Precizare Conceptul tehnic al Sistemului va fi elaborat și aprobat de către Guvern în coordonare cu Ministerul Justiției,

	care va fi creat ulterior. Prin urmare, luând în considerare prevederile art. 76 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, se consideră necesar elaborarea și aprobarea Conceptului Sistemului. Totodată, în conformitate cu art. 19 din aceeași lege, proiectul prenotat urmează să fie avizat în prealabil de către Agenția de Governare Electronică.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ANP, ANRCETI, ANSP și furnizorii de rețele publice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.
13.	În Regulamentul supus examinării sunt specificați mai mulți actori (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor), însă fără a fi indicat clar rolul fiecăruia, aspect care se consideră oportun de a fi reglementat.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Atribuțiile fiecărei entități rezultă din normele indicate în diferite capitole din proiect, precum și în actele normative care reglementează domeniile de activitate ale acestora.</p> <p>Redactarea unui capitol distinct în acest sens "atribuții/competențe", nu se consideră judicioasă.</p>
14.	Implementarea prezentului proiect ar putea afecta persoanele fizice și juridice din vecinătate, aspect care nu se regăsește în proiect. Mai mult, proiectul nu prevede nici procedura de raportare a acestei probleme și instituția responsabilă de soluționarea acestor aspecte.	<p>Precizare</p> <p>Regulamentul conține astfel de prevederi (a se vedea pct. 10 – 13).</p>
15.	<p>La pct. 13 din proiectul Regulamentului prenotat, se menționează despre selectarea instituțiilor penitenciare pentru instalarea Sistemului, ceea ce presupune aplicabilitatea măsurilor doar pentru unele instituții.</p> <p>Respectiv, nu se consideră judicios aplicarea prevederilor din proiect doar asupra unor instituții penitenciare, deoarece această abordare va conduce la aplicarea neuniformă a noilor prevederi. Totodată, în consecință vor fi limitate impactele descrise în Nota de fundamentare la proiectul de act normativ.</p> <p>Prin urmare, se consideră oportună extinderea aplicabilității Sistemului menționat asupra tuturor instituțiilor penitenciare pentru a asigura coerență și eficiență în implementare.</p>	<p>Precizare</p> <p>Sistemul este aplicabil pentru toate Instituțiile penitenciare, ținând cont de costurile ridicate ale echipamentului și eventualele modificări a conceptului tehnic (Cap III, pct. 13) se propune implementarea graduală a acestuia.</p> <p>Selectarea instituțiilor penitenciare pentru instalarea Sistemului se bazează pe o evaluare riguroasă a vulnerabilităților, riscurilor și caracteristicilor specifice acestora (pct. 14). Această abordare urmărește</p>

		<p>utilizarea resurselor în mod eficient, evitând instalarea sistemelor în locații unde riscurile sunt minime sau inexistente și unde impactul negativ (tehnic, financiar sau operațional) ar putea fi disproporționat.</p> <p>Extinderea obligatorie a aplicabilității Sistemului în toate instituțiile penitenciare concomitent, fără o analiză prealabilă, poate genera costuri inutile și poate conduce la probleme tehnice și de funcționare nejustificate. De asemenea, această flexibilitate permite adaptarea implementării în funcție de condițiile concrete, asigurând o eficiență mai mare a măsurilor.</p> <p>Prin urmare, se menține prevederea de selectare bazată pe criterii obiective, pentru a asigura o implementare proporțională și eficientă a Sistemului.</p>
16.	<p>Se propune completarea proiectului cu numele și prenumele Prim ministrului, precum numele și prenumele miniștrilor care urmează să contrasemneze actul, în vederea respectării cerințelor de tehnică legislativă privind forma finală a actelor normative aprobate de Guvern, conform prevederilor art. 50 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform practicii și regulilor generale privind elaborarea și aprobarea actelor normative de către Guvern, semnătura Prim-ministrului și a miniștrilor contrasemnatori este parte integrantă a procesului formal de adoptare și apare pe actul normativ adoptat și nu în textul proiectului actului respectiv. Menționarea explicită a numelor și prenumelor acestora în textul proiectului nu este necesară și nu face</p>

			<p>parte din conținutul normativ, ci din procedura administrativă de adoptare.</p> <p>În plus, prevederile art. 50 din <i>Legea nr. 100/2017</i> reglementează forma finală a actului după adoptare, iar proiectul în sine, aflat în faza de consultare sau avizare, nu trebuie să includă aceste elemente, care sunt stabilite și completate ulterior în faza de emitere oficială.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>	<p>17.</p>	<p>Conform prevederilor alin. (3) din art. 39 din <i>Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007</i>, alocarea și asignarea canalelor sau frecvențelor radio pentru utilizare neguvernamentală, în special, pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice este o atribuție a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice (ANRCETI), care aprobă și publică regulamentele corespunzătoare.</p> <p>Utilizarea benzilor, canalelor și frecvențelor radio se efectuează numai în baza licenței sau a permisului tehnic, eliberate de către ANRCETI (art. 37 alin. (6), art. 43 ale Legii comunicațiilor electronice).</p> <p>Una dintre condițiile de bază pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio este compatibilitatea electromagnetică - proprietatea a unui dispozitiv, echipament sau sistem de a funcționa satisfăcător în mediul electromagnetic, fără a produce perturbații electromagnetice prejudiciabile oricărui aparat ce se află în acest mediu (art. 2, art. 40, art. 44 ale Legii comunicațiilor electronice și art. 15 al Regulamentului Radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor).</p> <p>Totodată, conform art. 42 alin. (1) al Legii nr. 241/2007, se interzice exploatarea stațiilor de radiocomunicații care nu corespund normelor de emisie, parametrilor tehnici specificați în licența de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio ori în permisul tehnic sau</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul are ca obiectiv principal reglementarea instrumentului de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor, stabilirea posibilităților de utilizare a acestuia, precum și crearea cadrului normativ necesar funcționării acestuia în condiții legale și controlate. În procesul de implementare și aplicare a instrumentului respectiv, vor fi respectate cu strictețe toate cerințele tehnice și metodologice, pentru a preveni orice formă de imixtiune nejustificată sau interferențe cu alte sisteme ori drepturi legitime.</p> <p>De aceea aportul instituțiilor cu competențe în acest domeniu este important și valoros pentru a minimiza riscurile de aplicare.</p>

	<p>care provoacă perturbații în funcționarea altor stații și rețele de radiocomunicații.</p> <p>În context, se propun unele completări/modificări la proiectul Regulamentului:</p> <p>a) La Capitolul I, noțiunea de la pct. 2.2 se va expune în redacție nouă:</p> <p>„<i>Blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor – utilizarea intenționată a echipamentelor tehnice în scopul limitării sau suprimării semnalelor radio pe frecvențe specifice într-un perimetru definit, fără a afecta comunicațiile autorizate din afara acestuia.</i>”.</p>	
18.	<p>b) La Capitolul II, în pct. 5, prevederea că <i>Sistemul va fi creat în conformitate cu conceptul tehnic al acestuia va fi elaborat și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației</i> va fi exclusă.</p> <p>Conform art. 9 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, Agenția este autoritatea națională de reglementare a domeniului comunicațiilor electronice care are statut de persoană juridică și beneficiază de autonomie administrativă, funcțională și financiară deplină, fiind independentă de furnizorii de rețele și/sau de servicii, de producătorii de echipamente de comunicații electronice, precum și de Guvern.</p> <p>Astfel, obligația de elaborare și creare a unui <i>sistem de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor</i> excede atribuțiile și domeniile de competență ale autorității de reglementare, stabilite de legea prenotată.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Punctul 5 a fost modificat în sensul în care Sistemul va fi creat în conformitate cu Conceptul tehnic al acestuia elaborat și aprobat de Guvern, iar ARNCETI va fi implicat la etapa de coordonare a proiectului hotărârii de Guvern respective.</p>
19.	<p>c) la Capitolul III, în textul Regulamentului se va utiliza numai noțiunea „<i>interferențe prejudiciabile</i>”, în conformitate cu art. 2 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care va intra în vigoare pe 01.01.2026.</p>	<p>Se acceptă</p>
20.	<p>d) se propune completarea pct. 7 cu pct. 7.7. cu următorul conținut:</p>	<p>Se acceptă</p>

		„7.7. asigură compatibilitatea electromagnetică cu echipamentele din dotarea instituțiilor penitenciare și în zonele din afara perimetrului instituțiilor penitenciare.“	
	21.	e) pct. 8.1. se propune de expus în redacție nouă: „8.1. evitarea creării interferențelor prejudiciabile asupra stațiilor, rețelelor și serviciilor de radiocomunicații autorizate din afara perimetrului instituțiilor penitenciare.”.	Se acceptă
	22.	f) pct. 11 se propune de expus în redacție nouă: „11. În cazul în care funcționarea Sistemului generează interferențe prejudiciabile asupra stațiilor, rețelelor și serviciilor de radiocomunicații autorizate din afara perimetrului instituțiilor penitenciare, ANP este obligată să intervină prompt pentru eliminarea acestora, în conformitate cu prescripțiile ANRCETI sau în urma sesizărilor din partea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului sau a furnizorilor serviciilor de radiocomunicații.”	Se acceptă Coținutul pct. 11 din proiect a fost ajustat, ținându-se cont de propunerea ANRCETI și Moldcell (pct. 4 și 28 din prezenta sinteză).
	23.	2. Subsecvent, pentru a soluționa problema utilizării neautorizate a telefoanelor mobile și a altor echipamente radioelectronice în instituțiile penitenciare, Ministerul își exprimă disponibilitatea de a colabora interinstituțional în vederea identificării unor soluții și tehnologii care să respecte cerințele privind protecția rețelelor publice și a utilizatorilor, asigurând totodată un echilibru între necesitatea securității în mediul penitenciar și respectarea reglementărilor privind utilizarea spectrului radio.	Se acceptă
Ministerul Finanțelor	24.	Se constată că, în compartimentul 4.2. „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” al notei de fundamentare, autorul menționează că implementarea prevederilor proiectului va implica un impact financiar ce presupune alocarea de resurse bugetare, care ar trebui prevăzute în bugetul aferent anului următor adoptării proiectului. Cu toate acestea, nu sunt prezentate costurile totale necesare pentru aplicarea dispozițiilor propuse, ceea ce limitează	Precizare La etapa actuală nu pot fi prevăzute costuri estimative de implementare a soluției de bruijaj, acestea pot fi stabilite urmare a elaborării Conceptului și sarcinii tehnice. Resursele financiare alocate ANP urmare a rectificării de buget, urmează a

	<p>posibilitatea evaluării clare a impactului financiar real și a sustenabilității bugetare a proiectului.</p> <p>Totodată, având în vedere că, în urma solicitării Ministerului Justiției și ca urmare a adoptării Legii nr.188/2025 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024, acestuia i-au fost alocate mijloace în valoare de 9.600,0 mii lei pentru achiziția de echipamente de detectare, monitorizare video, comunicare și control acces în penitenciare, nota de fundamentare urmează a fi ajustată corespunzător. Aceasta trebuie să reflecte în mod explicit faptul că realizarea prevederilor proiectului se va face din contul și în limita mijloacelor bugetare deja aprobate, fără a implica alocări suplimentare.</p>	<p>fi utilizate în scopul realizării graduale a acțiunilor conform <i>Planului de acțiuni privind alinierea instituțiilor penitenciare la standardele europene și combaterea subculturii criminale pentru anii 2024-2027</i>, aprobat prin <i>Ordinul MJ nr.244 din 30.08.2024</i>, inclusiv a prevederilor Obiectivului general nr.8 conform <i>Planului Național de dezvoltare pentru anii 2025-2027</i> aprobat prin <i>HG 361/2024</i>.</p> <p>Utilizarea resurselor alocate ANP pentru Semestrul II în vederea achiziționării sistemelor de bruiaj nu este posibilă, din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none">- în prezent, nu există un cadru normativ care să permită utilizarea unor astfel de echipamente;- din cauza vidului legislativ, nu poate fi elaborat un concept tehnic pentru implementarea sistemelor, ceea ce face imposibilă întocmirea unei sarcini tehnice și estimarea costurilor necesare achiziției. <p>Mai mult ca atât, suma de 9.600,0 mii lei, invocată în aviz nu este destinată achiziționării echipamentului destinat „bruiajului”, ci pentru „achiziția de echipamente de detectare, monitorizare video, comunicare și control acces în penitenciare”.</p>
--	--	---

„Moldcell” SA	25.	Este foarte important a se lua în considerație că la implementarea soluțiilor de blocare/bruiere să fie asigurate soluții tehnice și echipamente cu efect mai puțin dăunător asupra sistemelor de comunicații din afara perimetrului penitenciarului.	Se acceptă Implementarea proiectului nu va avea efecte dăunătoare asupra populației (pct. 6, 7.7, 8.1.).
	26.	Propunem ca în respectivul Regulament să fie menționate instituțiile publice care nemijlocit vor fi responsabile pentru gestionarea Sistemului după implementare, în special ce ține de partea tehnică a acestuia.	Precizare Monitorizarea și evaluarea aplicării Regulamentului va fi efectuată de către ANP în coordonare cu Ministerul Justiției, ANRCETI și ANSP. Atribuțiile fiecărei entități rezultă din normele indicate în diferite capitole din proiect, precum și în actele normative care reglementează domeniile de activitate ale acestora.
	27.	Menționăm despre necesitatea reglementării tehnice mai detaliate a „interferențelor dăunătoare”, fie în acest Regulament, fie să fie stipulat expres că actele normative ulterioare vor prevedea parametrii/pragurile la atingerea cărora urmează să fie luate măsurile de rigoare (p.11 din Regulament).	Se acceptă Propunerea dată urmează a fi luată în considerare la etapa elaborării Conceptului tehnic al Sistemului.
	28.	Referitor la „înlăturarea interferențelor”- considerăm necesară introducerea expresă în Regulament a următoarelor prevederi: a) obligația de înlăturare a interferențelor dăunătoare rețelelor de comunicații electronice; b) instituția responsabilă; c) precum și un termen de înlăturare care să nu depășească 4 ore lucrătoare. Mai mult ca atât, prevederea din p. 12 din Regulament („12. În cazul în care Sistemul nu corespunde criteriilor prevăzute de prezentul Regulament, instituțiile penitenciare vor suspenda utilizarea până la remedierea neconformităților”) pare a fi una destul de generală. După părerea noastră, aceste criterii trebuie clar definite – sau prin indicarea expresă în Regulament, sau printr-o mențiune despre documentul în care ulterior urmează să fie reglementați parametrii respectivi.	Se acceptă Pct. 11 a fost completat, ținându-se cont de propunerile ANRCETI și MDED (pct. 4 și 22 din prezenta sinteză).

<p>Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică</p>	<p>29.</p>	<p>Se va revedea necesitatea utilizării în textul proiectului a cuvântului „crearea”, deoarece potrivit pct. 4 cap. II din proiect, Sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor (în continuare – Sistem) reprezintă o combinație de aparate și dispozitive destinate blocării și/sau întreruperii controlate a radiocomunicațiilor a cărei funcționare poate fi monitorizată inclusiv de la distanță și care se instalează.</p> <p>Totodată, conform p. 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative din nota de fundamentare, implementarea proiectului va genera un impact financiar ce va necesita alocarea de resurse bugetare, în principal pentru achiziția și instalarea Sistemului. Costurile principale vor fi legate de achiziția și instalarea echipamentelor Sistemului.</p> <p>Prin urmare, sistemul reprezintă o combinație de aparate și dispozitive destinate blocării și/sau întreruperii controlate a radiocomunicațiilor și urmează a fi achiziționată și instalată, iar prin crearea sistemului se înțelege descoperirea sau inventarea unor tehnologii sau teorii noi.</p> <p>Astfel, se recomandă revizuirea denumirii proiectului de hotărâre prin excluderea textului ”crearea și”. De asemenea, în tot textul proiectul cuvântul „crearea” se va substitui cu sintagma ”instalarea, punerea în funcțiunea” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenul „crearea” este utilizat în sens larg și include nu doar conceperea propriu-zisă a unui sistem nou, ci și întregul proces de instituire, implementare și operaționalizare a sistemului în cadrul instituțiilor penitenciare.</p> <p>În contextul Regulamentului, „crearea” reflectă faptul că se stabilește și organizează un sistem integrat nou, care implică mai mult decât simpla instalare a echipamentelor — include și dezvoltarea cadrului legal, tehnic și procedural necesar funcționării acestuia.</p> <p>În plus, menținerea termenului „crearea” subliniază caracterul complex și strategic al proiectului, care nu se limitează la acțiunea tehnică de instalare, ci presupune o abordare sistemică, inclusiv elaborarea Conceptului tehnic, coordonarea interinstituțională, monitorizarea și utilizarea sistemului în condiții de siguranță și conformitate legală.</p> <p>Astfel, eliminarea termenului „crearea” ar putea diminua percepția importanței și complexității procesului și ar reduce cadrul conceptual necesar pentru o implementare completă și eficientă a sistemului.</p>
--	------------	--	---

			Prin urmare, păstrarea termenului „crearea” este justificată și necesară pentru a reflecta natura integrală a inițiativei.
Ministerul Sănătății	30.	<p>Procedeul de bruijaj tehnic reprezintă utilizarea altor stații și echipamente care emit la rândul său radiații electromagnetice, în diferite benzi de frecvențe, cu puterea necesară respectivă după caz, iar aceste instalații, trebuie să fie plasate strict în conformitate cu normele Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 563/2024.</p> <p>Totodată, recomandăm completarea proiectului cu dreptul reprezentanților Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, de evaluare și control a acțiunii acestor instalații și sisteme asupra statusului sănătății publice, inclusiv să participe la concluzionarea preventivă a puterilor și direcționării instalațiilor în baza de proiecte de calcul efectuate în conformitate cu regulamentul menționat, care face referință la standardul ISO SM EN 62232:2023.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Având în vedere că proiectul Regulamentului are drept scop protejarea sănătății publice împotriva câmpurilor electromagnetice, și în temeiul pct. 6 din Regulament, este deja prevăzută atribuția ANSP de evaluare și control al parametrilor tehnici, inclusiv participarea la avizarea proiectelor de instalare a echipamentelor, în conformitate cu <i>Hotărârea Guvernului nr. 563/2024</i> și standardul ISO SM EN 62232:2023.</p> <p>De asemenea, acest drept urmează a fi reglementat detaliat în Conceptul tehnic al Sistemului.</p>
Avizare și consultare publică repetată			
I.M. „Orange Moldova” S.A.	31.	<p>Înțelegem preocuparea autorităților pentru prevenirea utilizării neautorizate a serviciilor de comunicații mobile în zonele de detenție, în scopul asigurării integrității actului de justiție și protejării populației de fraudele comise de persoanele aflate în detenție. Totuși, atragem atenția că premisa de la care pornesc autoritățile, precum că echipamentul de bruiere, care se propune a fi procurat și instalat pe teritoriul instituțiilor penitenciare, ar permite bruierea semnalului strict în perimetrul instituției financiare, este greșită. Serviciile de comunicații mobile furnizate de operatori în afara instituțiilor penitenciare oricum vor fi afectate semnificativ.</p> <p>În acest context, Regulamentul în cauză ar trebui să prevadă că furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice mobile nu</p>	<p>Precizare</p> <p>Utilizarea echipamentelor de bruijaj în instituțiile penitenciare urmărește un scop legitim de interes public major: prevenirea și combaterea utilizării neautorizate a comunicațiilor electronice de către persoanele aflate în detenție. Această măsură este necesară pentru a împiedica săvârșirea unor infracțiuni grave, precum escrocheriile telefonice, intimidarea martorilor sau coordonarea de activități infracționale din interiorul</p>

	<p>răspund pentru lipsa sau calitatea nesatisfăcătoare a semnalului în cazul în care acest lucru se datorează interferențelor prejudiciabile create de funcționarea echipamentelor de bruieră instalate în conformitate cu acest regulament. De asemenea, regulamentul trebuie să prevadă că orice soluții adoptate trebuie să respecte principiul nediscriminării furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice mobile și să evite denaturarea concurenței între aceștia.</p> <p>Totuși, această exonerare de răspundere nu va rezolva problema utilizatorilor finali care locuiesc sau se deplasează în apropierea acestor instituții penitenciare, care nu vor putea astfel utiliza serviciile respective.</p>	<p>penitenciarelor. Astfel, orice eventual impact asupra semnalului în zonele învecinate este justificat de importanța obiectivului urmărit și se înscrie în limitele principiului proporționalității.</p> <p>În al doilea rând, utilizarea echipamentelor de bruieră nu va avea un caracter arbitrar, ci va fi realizată în mod controlat și autorizat, în conformitate cu prevederile legale privind gestionarea spectrului radio. Echipamentele vor fi supuse avizării de către autoritatea competentă, iar parametrii tehnici vor fi configurați astfel încât să minimizeze interferențele în afara perimetrului instituției penitenciare. Prin urmare, eventualele perturbări ale semnalului vor fi gestionate tehnic și monitorizate în mod constant.</p> <p>În al treilea rând, solicitarea introducerii unei clauze de exonerare a furnizorilor de rețele de orice răspundere nu este justificată din punct de vedere juridic. Legislația în vigoare nu impune operatorilor obligații privind asigurarea calității serviciului în contextul unor interferențe cauzate de echipamente autorizate ale statului, utilizate în scopuri de securitate. În consecință, nu este necesară includerea unei prevederi exprese în acest sens în regulament.</p>
--	---	--

Totodată, atragem atenția că proiectul regulamentului respectă în mod integral principiul nediscriminării. Toți furnizorii de rețele și servicii de comunicații mobile sunt afectați în mod egal de măsurile tehnice aplicate, fără a fi creat un avantaj competitiv pentru un anumit operator. În plus, măsurile propuse nu vizează aspecte de natură comercială, ci exclusiv obiective de securitate publică, care prevalează asupra considerentelor de piață.

În ceea ce privește impactul potențial asupra utilizatorilor finali aflați în vecinătatea penitenciarelor, acesta este unul limitat, atât din punct de vedere geografic, cât și temporal, fiind justificat de necesitatea prevenirii unor riscuri majore la adresa siguranței publice. În plus, există soluții tehnice alternative (precum conectarea la rețele Wi-Fi sau utilizarea altor mijloace de comunicare), iar autoritățile competente vor putea evalua punctual eventualele disfuncționalități neintenționate.

În concluzie, măsurile prevăzute în proiectul regulamentului sunt în concordanță cu interesul public general, cu normele legale aplicabile și cu principiile unei reglementări echitabile și proporționale, precum și cu obligația statului de a preveni săvârșirea unor

			infrațiuni și de a asigura securitatea în societate.
Ministerul Afacerilor Interne	32.	Având în vedere prevederile art. 7 ⁶ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, se reiterează propunerea formulată în avizul precedent cu nr. 38/2684 din 29 iulie 2025, potrivit căreia, prin hotărârea Guvernului supusă examinării, urmează să fie aprobat nu doar Regulamentul, dar și Conceptul tehnic.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Obiectul proiectului îl constituie exclusiv aprobarea Regulamentului, în conformitate cu temeiul legal menționat în proiect. Extinderea sferei de reglementare dincolo de acest cadru nu se justifică din perspectiva conținutului și finalității actului normativ supus aprobării.</p> <p>Mai mult ca atât, sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor nu reprezintă un sistem informațional de stat în sensul prevederilor <i>Legii nr. 467/2003</i>. În context, este relevant pct. 4 din proiectul Regulamentului, în care „Sistemul de blocare” este definit ca fiind „o combinație de aparate și dispozitive” și nu ca un „sistem informațional”.</p> <p>Prin urmare, = aprobarea unui concept tehnic a decăzut, reglementarea urmând a fi realizată prin intermediul Regulamentului care va fi aprobat prin hotărâre a Guvernului.</p>
Constatările expertizei anticorupție			
Centrul Național Anticorupție	33.	<p><i>La punctul 12:</i></p> <p>Obiecții:</p> <p>Norma citată stabilește că, în cazul în care Sistemul nu corespunde criteriilor prevăzute de prezentul regulament, instituțiile penitenciare vor suspenda utilizarea acestuia până la remedierea</p>	<p>Precizare</p> <p>Proiectul Regulamentul stabilește cadrul juridic general aplicabil funcționării și utilizării Sistemului, fără a detalia elemente tehnice sau operaționale</p>

	<p>neconformităților. Totuși, regulamentul nu conține o prevedere distinctă în care să fie enumerate clar aceste criterii de conformitate. Astfel, în lipsa unor prevederi explicite, norma riscă să rămână pur declarativă, iar instituțiile penitenciare nu vor avea cadrul normativ necesar pentru a decide suspendarea utilizării sistemului.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Se recomandă completarea regulamentului cu o prevedere care să enumere criteriile de conformitate aplicabile Sistemului. În cazul în care autorul intenționează să includă criteriile de conformitate în Conceptul tehnic al Sistemului, punctul 12 va fi completat în mod corespunzător.</p>	<p>care pot varia în funcție de specificul fiecărei instituții penitenciare sau de particularitățile tehnologice ale echipamentelor utilizate.</p> <p>Criteriile de conformitate rezultă din ansamblul prevederilor regulamentului, care stabilește cerințele esențiale privind funcționarea legală și sigură a sistemului (precum neafectarea comunicațiilor din afara perimetrului penitenciar, evitarea interferențelor prejudiciabile etc.). Acestea constituie repere suficiente pentru a permite identificarea și evaluarea eventualelor neconformități.</p> <p>Introducerea unei liste rigide de criterii de conformitate în regulament ar putea conduce la limitări nejustificate în implementarea regulamentului și ar reduce capacitatea autorităților de a reacționa adecvat la diverse situații tehnice sau operaționale.</p> <p>Prin urmare, formularea actuală a prevederii permite aplicarea principiului proporționalității și asigură un cadru flexibil, dar clar, pentru luarea măsurilor necesare în cazul identificării unor neconformități în utilizarea sistemului.</p>
34.	<p><i>La punctul 13:</i></p> <p>Obiecții:</p> <p>Norma citată conține reglementări ambigue atât în ceea ce privește acțiunile necesare ce urmează a fi întreprinse, cât și entitatea responsabilă de executarea acestora. În acest sens, în lipsa unei</p>	<p>Precizare</p> <p>Reglementările incluse în proiectul de act normativ urmăresc stabilirea unui cadru general, echilibrat și suficient de flexibil, care să permită adaptarea</p>

	<p>descrieri detaliate a acțiunilor ce trebuie întreprinse în cazul identificării neconformităților Sistemului, instituțiile penitenciare nu dispun de un cadru normativ clar care să ghideze intervenția lor în asemenea situații. Această lipsă de precizare riscă să conducă fie la inacțiune, fie la aplicarea neuniformă a normei, în funcție de interpretarea fiecărei entități implicate. Mai mult, norma nu clarifică acțiunile care urmează a fi întreprinse de către instituțiile penitenciare pe perioada desfășurării procesului de revizuire a condițiilor tehnice de utilizare. Astfel, în lipsa unor prevederi exprese referitoare la măsurile provizorii aplicabile în această etapă, există riscul ca sistemul să fie utilizat în continuare în condiții neconforme, fie suspendat fără un cadru operațional alternativ, ceea ce poate afecta buna desfășurare a activităților instituționale.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Completarea proiectului cu prevederi clare privind acțiunile ce trebuie întreprinse. Indicarea entității publice responsabile de revizuirea condițiilor tehnice de utilizare a Sistemului.</p>	<p>intervențiilor administrative la natura și gravitatea fiecărei neconformități constatate. Detalierea exhaustivă a acțiunilor ce trebuie întreprinse în toate situațiile posibile ar conduce la o suprareglementare, cu riscul de a limita capacitatea instituțiilor de a reacționa eficient și proporțional în funcție de context.</p> <p>În ceea ce privește entitatea responsabilă, din prevederile regulamentului reiese că instituțiile penitenciare care utilizează sistemul au responsabilitatea de a gestiona situațiile de neconformitate, inclusiv prin suspendarea temporară a utilizării sistemului și adoptarea măsurilor necesare pentru remedierea deficiențelor. Intervențiile specifice, precum și eventualele proceduri de revizuire tehnică, se realizează prin raportare la competențele stabilite de legislația specifică în vigoare, fără a fi necesară o reluare detaliată în cadrul prezentului regulament.</p> <p>De asemenea, includerea unor măsuri provizorii standardizate pentru perioada de revizuire tehnică nu este oportună, întrucât acestea trebuie adaptate în funcție de specificul tehnologic al fiecărui sistem, de nivelul riscului generat și de capacitatea</p>
--	--	--

		<p>operațională a unității. Instituțiile beneficiază de instrumentele administrative necesare pentru a asigura continuitatea activităților în condiții de legalitate și securitate, inclusiv în situațiile tranzitorii menționate.</p> <p>Prin urmare, textul normativ propus oferă un cadru suficient pentru aplicarea unitară și coerentă a măsurilor în cazul identificării unor neconformități, cu respectarea principiilor legalității, proporționalității și eficienței administrative.</p>
35.	<p><i>La punctul 14:</i></p> <p>Obiecții:</p> <p>Norma citată stabilește că selectarea instituțiilor penitenciare pentru instalarea Sistemului se va realiza în baza unei evaluări a vulnerabilităților regimului de siguranță. Cu toate acestea, potrivit compartimentului 4.2 din nota de fundamentare, numărul inițial de dispozitive este de 20 de unități, necesare pentru cele 17 instituții penitenciare existente, ceea ce presupune că toate instituțiile urmează să beneficieze de acest Sistem. În acest context, nu sunt indicate clar criteriile obiective sau metodologia utilizată pentru evaluarea vulnerabilităților, ceea ce generează incertitudini privind transparența și fundamentarea procesului de selecție. Totodată, se constată lipsa unei justificări privind aplicarea unor standarde diferite față de instituțiile penitenciare, aspect ce poate afecta echitatea și coerența măsurilor propuse. Mai mult, această lipsă de claritate amplifică riscul apariției unor vulnerabilități suplimentare, inclusiv în ceea ce privește transferul deținuților dintr-un penitenciar în altul.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Reconsiderarea punctului 14.</p>	<p>Precizare</p> <p>Proiectul regulamentului prevede criterii generale bazate pe evaluarea vulnerabilităților regimului de siguranță, principiu esențial pentru fundamentarea deciziilor privind alocarea resurselor și implementarea măsurilor de securitate.</p> <p>Cu toate acestea, dat fiind faptul că numărul dispozitivelor inițial prevăzut este suficient pentru dotarea tuturor celor 17 instituții penitenciare, se asigură astfel o acoperire integrată și echitabilă a sistemului, eliminându-se riscurile potențiale de inegalitate sau selecție nejustificată.</p> <p>De asemenea, metodologia aplicată în evaluarea vulnerabilităților face parte din procesele interne de management al riscurilor specifice administrației</p>

			<p>penitenciare și nu necesită detalierea exhaustivă în cadrul regulamentului, care trebuie să rămână un instrument normativ general, cu aplicabilitate flexibilă și adaptabilă la contextul operațional.</p>
--	--	--	---

În ceea ce privește aspectele legate de transferul deținuților, acestea sunt reglementate prin norme distincte și proceduri operaționale care țin cont de condițiile de siguranță la nivelul întregului sistem penitenciar, fără a depinde exclusiv de criteriile de instalare a Sistemului de blocare și/sau întrerupere a radiocomunicațiilor.

Prin urmare, formularea actuală a punctului 14 asigură atât transparența, cât și echitatea procesului decizional, oferind un cadru flexibil și adaptabil la dinamica riscurilor în sistemul penitenciar.